

Az S.M.S. Novara gyorscirkálása

Contributed by olaf
 2004. October 20. Wednesday 19:34
 Last Updated 2009. May 04. Monday 20:59

There are no translations available1915. január 10-én Állottak szolgálatba a Novara gyorscirkálást, az Admiral Spaun osztály negyedik, egyben utolsó tagjaként. A hajás első parancsnoka nagybányai Horthy Miklós sorhajókapitány volt. A parancsok véglegesítéséig fenn maradt tervtervet szerint egy vacsora alkalmával Anton Haus tengernagy Ágy szót tervhez: „Horthy rátermett, Ágyes Ágy alkalmas tiszt Ágy mindig szerencsés; adjuk hát neki a Novarát.„

Á

Á

A Novara végzete becsátása 1913.február 15-én

Á

A hajás múlt ellenfelek bizonyult az Antant hasonló egységeinek. Azoktól csak társzerő tekintetben maradt alul, a sebességi felállás ellenzett. Az alábbi táblázat a tápus jellemző adatait mutatja be.

Á

Műszaki adatok:

Á

Készítők:

Ganz Ágy Danubius Gép-,Wagon Ágy Hajógyár Rt Fiume

Gerincfektetés:

1912.02.09.

Víz-zsebocsátás:

1913.02.15.

Szolgáltatás dátuma:

1915.01.10.

Hosszúság:

130.6 m0

Szélesség:

12.77 m

Merőletési mélység:

5.29 m

Vázkiszorítás:

3946 t

Meghajtás:

16 Yarrow szénttelüzemű kazán (771 tonna szén-, 635 tonna brikett rakérral), 2 db Melms-Pfenniger gőzturbin (30.178 shp), két hajócsavarral.

Sebesség:

30-35 csomó

Határterjedés:

24 csomóval 1600 tengeri mérföld

Érték:

Á

Érték

6 cm

Ágyapajzs

4 m

Parancsnoki torony

5 cm

Fedélzet

2 cm

Fegyverzete

Á

Fő fegyvere

9 L/10x50 cm Készítette: Skoda

Gyorstűzelők

1

Lövődelmi űjgyő

1 L/7x50 cm Skoda

Gőpűjgyő

8

Torpedvető csővek

6 L/53.3 cm 3 Pelloni-Kraut iker torpedvető csővek

Legénysége

320 fő +20 tiszti

Testvér hajó
Admiral Spaun, Saida, Hellgoland,

tudták az osztrák-magyar hajók benyomultak a kikötőbe, mindent leromboltak, elsüllyesztettek nyolc teherhajót tizenegy májsikat felgyújtottak. A teljes utánpótlás, amely a Szerb hadsereg volt, elpusztult. Sikeresen selyos csapást mérni az ellenségre. Montenegró ereje megtört, 1916. január 13-án békét köt.

1916. január 27-én a Novara az Orjen és a Csepel rombolókkal kifutott, hogy zavarja az ellenség hajóforgalmát. Rávidesen a kőrt romboló gőphiba miatt visszafordult, így a gyorscirkáló egyedül hajózott tovább. Este 5 óra láttam hirtelen cirkáló és több romboló között állni az ellenség egységével találkozott. A tenger elül visszafordult és visszabízisáira. Hamarosan a hajót pályába vezényelték karbantartásra.

Az Antant, az egyre jobban átkönlő osztrák-magyar-nemet tengeralattjárók tevékenység miatt úgy döntött, hogy elzárja a meglehetősen keskeny Otrantói szoros az Adria bejáratánál. Ezt felfegyverzett halászhajók végezték, amelyek acélsodrony hálót vontattak a víz alatt, amelyekre aknák voltak erősítve, azok a tengeralattjárók, amelyek beleakadtak a hálóba, csak selyos sörények ártottak kiszabadulni, vagy elpusztultak a személyzetével. A felszínre rombolók biztosították a halászgőzcsónakokat.

A nagyjavítás után a Novarát Cattaróban vezénylik. 1916. július 8-án este felderítő-óra indul az Otrantói-szorosba. nagy felfegyverzett halászgőzcsónakkal találkozott, amelyeket rávid távharc után elsüllyesztett. Másnap a hazafelé hajózó cirkáló ellenség egységek támadták meg, és igyekeztek az ótját elvinni. A hajó sebességi fűlény segétségre kérte csónak repülői azonban keresztül hűzzék az ellenség szíjmentésit, és sikerült gon befutnia Cattaróba. Az év folyamán a cirkáló többbszer próbált hasonlót támadást végrehajtani, de látványos sikereket nem ért el.

1916-végén a hadi helyzet kíváló volt, a szárazföldön az olasz front kivételével mindenhol ellenség területek álltak a birodalom katonái, Oroszország lengyelek által lakott részei, az egész Szerbia és Montenegró, Belgium, az észak-keleti Franciaország a kőzponti hatalmak birtokában volt. Kivétel a románokat Erdélyben, és elfoglaltuk Románia felét Bukaresttel együtt. Várható volt, hogy Románia és Oroszország közösen fogja a tenger császárja és királyi flotta szilárdan tartotta nem csak a hazai partokat, de az utánpótlások szíjmentésére nagyon fontos montenegrói partokat is. Biztosan volt a tengeralattjáróink kijutása a Földközi tengerre, hadikikötőinket nem fenyegette veszedelem. Pála, Sebenico, a Cattaró és a flotta szilárd, áthatolhatatlan védelmében áll. A francia Leon Gambetta és az olasz Garibaldi páncélos cirkáló és elsüllyesztése óta a nagy antant hajók nem merészkedtek Adria vizeire. A nemet és osztrák-magyar tengeralattjárók szilárdan tartották a Dardanellák és a Boszporusz bejáratát. Az angol támadásokat ezen a harctéren is visszaverték a kőzponti hatalmak. Mindezek ellenére azonban az antant sokkal jobb helyzetben volt, mivel földrajzi helyzetük és az amerikai segétségek kőszárhétén a gyarmatokhoz, nyersanyagforrásokhoz vezetett utakat a kezében tartotta. A kőzponti hatalmak viszont kőrtől voltak zárva, és győzelmeik ellenére is el voltak zárva a világi nyersanyag bázisaitól, amelyek kincseit nem csak az ellenség, de még a semleges államok teherhajói is az antant részére szállították. A nemet hadvezetés úgy látta, hogy az idő ellen dolgozik, így a hajóborító végeken minál hamarabb befejezését szeretnék volna elérni. 1917 január 31-én becsorítottan tengeralattjárók hűborító. Február 1-én, olyan hadművelet területek tekintete Anglia, Franciaország és Oroszország partjai közeli vizeket, valamint a Földközi-tenger keleti és központi medencéjéért, amelyben minden ellenségeset és semlegeset egyaránt figyelmeztetés nélkül elsüllyeszt. 1917 nyárra kezdett fokozottan megújulni a hadviselési eredménye. Az angol csapatok akadozva kapták az utánpótlást, Anglia névekvő átlélmiszérijénél közdelte. Válaszként a fokozták a tengeralattjárók elleni közdelmet. Így az Otrantói szorosban az eddig lazább hálót vetett ártórhételennél kezdtek kiápteni. Rengeteg halászgőzcsónak, szíjmentés, kis cirkáló csoportosított ide, többkőletes-tettek a riasztásrendszert, Otrantóban repülőteret áptettek. Az Adria kezdett bezárni a tengeralattjárók, és a felszínre hajók szíjmentésére.

Ezért vált átszákszó az otrantói záró szótrombolása, mely akcióra 1917. május 14-én este kezdődött. No Saida, Helgoland cirkáló és antenna rádját megkötötték, így a sziluettköz az olasz Indomito romboló osztályhoz hasonlóan. A cirkáló és szörénytlenül ártott meg a hajnali órákban a hálótól, hirtelen közösen a pozícióban és szinte ugyanabban a pillanatban szűlt meg ágyúik tőzet ződé-va az ártó vontatás és vődáj: hajókra, azonnal elsüllyesztettek 12 hajót, 9 hajót harc és mozgásköptelennél tettek, ugyanakkor az elsüllyedt hajók személyzetéből 72 embert mentettek ki a tengerből. A Novarára ebből 6 hajó és elsüllyesztése, 5 megrongálása és 35 ember kimentése jutott. Az ártórhétel végeredményeként a hirtelen hajó rávid, gyors akciója hálótól mint egy ártórhételnek a megsemmisülését okozta. Ugyanakkor a közlő ártórhétel Csepel és Balaton rombolók is harcba kerültek és a Csepel az olasz Borea rombolót elsüllyesztette. A Balaton pedig a romboló által kő-sört hirtelen szíjmentés hajó közlő süllyesztett el egyet, a májsik két ártórhétel el. Rombolóink visszafordulva minden zavaró esemény nélkül visszatértek Cattaróba.

Ezeket az eredményeket a saját egységeink veszteség nélkül a rőrt el, feladatuk végéig után hazaindultak

Hamarosan a császári királyi egységnek a tüzérségileg napszerű erősebb Antant hajás csoport zárta el az hatalmas tüzérség kezdődött. A Novarát - felismerve - fokozott alát vették az ellenséges hajás. 15 centiméteres űgyőkből leadott lövésekkel már akkor tüzérségi eltávolították, amikor az még a lövéshez sem jutott a nagy távolság miatt, Horthy ekkor - a tengeri háborúkat tüzérségben elszűrt - mesterségesen kifejlesztett, amelynek leple alatt 8000 méterre közelítette meg az ellenséget, majd a közelből hirtelen kitűrt a tűzvetőzet zúdított rá. Ekkor azonban Novara súlyos találatokat kapott. Az első tiszt, Szuborits József is tüzérségi katonája meghalt, majd az egyik löveg repült a tengerbe teljes kezelőszemélyzetével. Nem sokkal ezután a parancsnoki hidat teljesen romba döntötték, egy 15 cm-es gránát repeszei megsebesítették Horthy Miklóst is. Végezetül, amikor egy közelített 15 cm-es gránát a tüzérségi kazánházat is szeszembolta a gázcsöveket, a hajás néhány perces lassulás után mozdulatlan célpontjává az ellenségnek. Az pedig végzet zúdított a cirkálóra. A Helgoland teljes erőre kapcsol, és az ellenség felé rohammal magára vonta a tűzvetőzet. A Saida közelben a mozdulatlan Novarát tüzérségi próbák között után vontatásukat elvetve és elindult vele a hazai kikötő irányába, közelben tovább. Az ellenség azonban elrejtett, majd ritkulni kezdtek a lövések, és az Antant hajás elbomlott, majd megfordulnak, és az ellenkező irányban eltűntek a harcok során, Budapest csatahajás és a Sankt Georg páncélos cirkáló tüzérségi határon hirtelen rombolás sáretében Cattaró mellett az új továbbbi része Cattaró biztonságban telt el.

A Novara az otrantói-tűzvető után

Á

A Novarát a Saida vontatja az otrantói csatában hazafelé. Hirtelen a közel cirkáló fedezé Helgoland

Á

A Novara seregetől javították a szárazdokkban.

Á

A Novara seregetől javították a szárazdokkban

A Novara felvezete. Jól irányítottak a 10 cm-es űgyők és a torpedóvető csövek. A határt vizsgálat tiszt Horthy Miklós.

A harcok után a sebesült Horthyt eláptették. A Novara parancsnokát herceg Lichtenstein fregattkapitány vette át és maradt az háború végéig. Még ebben az évben a hajás kijavították, de jelentősebb harci eseményekben nem vett részt.

1918. február 2-án kirobbant Cattaró matroz felkelésben a cirkáló is részt vett, de amikor a szociális helyzet javítását követő nemzetiségi igazságsba ment át a matrozok visszaadták a hajás a tisztok kezébe átküldte az ábrát.

1918. április 6-án, 22-én, és 23-án támadta az olasz partokat. Részt vett az utolsó támadási kísérletben, amely az otrantói zár szétzúzását célozta meg június 8-án. Ebben az akcióban súlyosította el egy olasz MAS a Szent István csatahajás. 1918. október 30-án a császári átadta a flottát az újonnan alakult Szerb-Horvát-Szláv Államnak. A Novara egy rövid ideig ezen állam zászlaja alatt került.

1919 Franciaországig kapja meg. 1921. október 17-én nevét Thionvillere változtatták, és a francia haditengerészetben szolgált 1941-ig. 1941-ben eladták és szétbontották.

Felhasznált irodalom:

- Csonkarti Károly: Horthy, a tengerész; Zrínyi kiadás 1993
- Csonkarti Károly: Az Osztrák-Magyar Monarchia haditengerészete
- Kiss Csaba: A Császári és Királyi flotta kőzirat
- Szimon Miklós: Hogyan lett egy kenderesi kismemesi gazdálkodó fiából az Osztrák - Magyar Haditengerészet főparancsnoka? Csata az Adrián Horthy Miklós irányításával. A Szent István csatahajás első helyedése

www.hszk.bme.hu/_vb021/kukmain.html

Kapcsolódó anyag : Wikipedia